

P.Z. br. 752

HRVATSKI SABOR

KLASA: 351-01/19-01/22

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 26. rujna 2019.

Hs**NP*351-01/19-01/22*65-19-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o održivom gospodarenju otpadom*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a. aktom od 25. rujna 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Davora Bernardića, Arsena Bauka, Mihaela Zmajlovića, Gordana Marasa, Nenada Stazića, Sabinu Glasovac, Sašu Dujića i Željka Jovanovića, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 25. rujna 2019.

Hs**NP*351-01/19-01/22*6532-2-19-01**Hs

P.Z. br. 752

REPUBLIKA HRVATSKA
65 – HRVATSKI SABOR
Z A G R E B, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	25-09-2019		
Klasifikacijska oznaka:	351-01/19-01/22		Org. jed.
			65
Urudžbeni broj:	6532-2-19-01	Pril.	Vrij.
		1	op

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.), Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelj određuju zastupnike Davora Bernardića, Arsena Bauka, Mihaela Zmajlovića, Gordana Marasa, Nenada Stazića, Sabinu Glasovac, Sašu Đujića i Željka Jovanovića.

PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a

Arsen Bauk

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 95. stavka 7. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda, u daljnjem tekstu Ustav).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zbog svoje visoke funkcionalnosti i relativno niskog troška plastika je sve prisutnija u svakodnevnom životu. Iako plastika ima korisnu ulogu u gospodarstvu i ključne primjene u mnogim sektorima, zbog njezine sve veće uporabe u proizvodima kratkog životnog vijeka, koji nisu osmišljeni za ponovnu uporabu ili isplativo recikliranje, proizvodnja i obrasci potrošnje povezani s njome postaju sve neučinkovitiji i linearniji. Stoga je, u kontekstu Akcijskog plana za kružno gospodarstvo utvrđenog u Komunikaciji Komisije od 2. prosinca 2015. pod nazivom „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo“, Komisija u Europskoj strategiji za plastiku utvrđenoj u njezinoj Komunikaciji od 16. siječnja 2018. pod nazivom „Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu“ zaključila da se problem stalnog porasta nastanka plastičnog otpada i ispuštanja plastičnog otpada u okoliš, posebno u morski okoliš, mora riješiti kako bi se ostvario kružan životni ciklus plastike. Europska strategija za plastiku korak je prema uspostavi kružnoga gospodarstva u kojem se dizajnom i proizvodnjom plastike i plastičnih proizvoda u potpunosti poštuju potrebe ponovne uporabe, popravka i recikliranja te u kojem se razvijaju i promiču održiviji materijali. Znatan negativan učinak na okoliš i zdravlje, kao i negativan gospodarski učinak određenih plastičnih proizvoda zahtijeva uspostavu posebnog pravnog okvira s ciljem učinkovitog smanjenja tih negativnih učinaka.

Ovim Zakonom djelomično se prenose odredbe Direktive (EU) 2019/904 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (SL L155, 12.6.2019.) i to upravo one odredbe koje se odnose na ograničenja stavljanja na tržište pojedinih plastičnih proizvoda i to prije roka koji je propisan istom Direktivom. Naime, predlagatelj smatra da mjere koje je RH do sada koristila (obvezna naplata plastičnih vrećica, povećanje naknade za gospodarenje otpadnom ambalažom) nije u dovoljnoj mjeri smanjila upotrebu plastičnih vrećica te je nužno uvođenje dodatnih, efikasnijih mjera.

Svrha ovog Zakona je smanjiti negativni utjecaj plastičnih vrećica za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu na okoliš, posebice na vode, morski okoliš i zdravlje ljudi te doprinos uspostavi kružnog gospodarstva.

Najvažnija mjera za ostvarenje tog cilja je opća zabrana stavljanja u promet plastičnih vrećica i određenih plastičnih proizvoda uz minimalna, jasno definirana izuzeća koja se odnose na vrlo lagane plastične vrećice za nošenje koje su biorazgradive i proizvedene

pretežno iz obnovljivih izvora (sirovina). Ova zabrana treba stupiti na snagu 6 (šest) mjeseci od objave ovog Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADU

Članak 1.

U Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13., 73/17. i 14/19.), u članku 2. stavku 1. na kraju rečenice briše se točka i dodaje novi podstavak 11. koji glasi:

„ - DIREKTIVA (EU) 2019/904 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (SL L155, 12.6.2019.).“.

Članak 2.

U članku 4., stavku 1. iza točke 36. dodaju se novi podstavci 36.a do 36.f koji glase::

„36.a Plastika je polimer u smislu članka 3. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30. 12. 2006.) kojim mogu biti dodani aditivi ili druge tvari, a koji se može upotrebljavati kao glavni strukturni sastojak vrećica, uz iznimku prirodnih polimera koji nisu kemijski modificirani;

36.b Plastične vrećice za nošenje su vrećice za nošenje s ručkom ili bez ručke, koje su izrađene od plastike i koje se daju ili prodaju potrošačima na prodajnom mjestu robe ili proizvoda;

36.c Lagane plastične vrećice za nošenje su plastične vrećice za nošenje s debljinom stjenke manjom od 50 mikrona;

36.d Vrlo lagane plastične vrećice za nošenje su plastične vrećice za nošenje s debljinom stjenke manjom od 15 mikrona i koje se koriste isključivo zbog higijenskih razloga ili koje služe isključivo kao primarna ambalaža za rasutu hranu kada to pomaže sprječavanju bacanja hrane;

36.e Oksorazgradiva plastika znači plastični materijali kojima su dodani aditivi koji oksidacijom dovode do fragmentacije plastičnog materijala u mikrofragmente ili do kemijske razgradnje;

36.f „plastični proizvod za jednokratnu uporabu” znači proizvod koji je u cijelosti ili djelomično izrađen od plastike te nije osmišljen, dizajniran ili stavljen na tržište tako da tijekom svojeg životnog vijeka podnese višekratna kruženja ili višekratne cikluse uporabe na način da se vrati proizvođaču na ponovno punjenje ili da se ponovno upotrijebi u istu svrhu u koju je osmišljen;“

Članak 3.

U članku 42. stavci 6. do 8. mijenjaju se i glase:

„(6) Zabranjeno je stavljanje na tržište plastičnih vrećica za nošenje.

(7) Od zabrane određene stavkom 6. Ovog članka izuzete su:

- vrlo lagane plastične vrećice za nošenje koje su izrađene iz pretežito obnovljivih izvora i koje se mogu oporabiti kompostiranjem i anaerobnom digestijom u skladu sa odgovarajućim tehničkim normama

- vrećice za ponovnu uporabu koje ispunjavaju slijedeće kriterije:

- a. izrađene su od plastične tkanine ili materijala usporedive mehaničke stabilnosti, a koji sadrži udio plastike
- b. imaju šivane spojeve ili spojeve usporedive mehaničke stabilnosti
- c. imaju zašivene ručke ili ručke usporedive mehaničke stabilnosti.

(8) Zabranjuje se stavljanje na tržište plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u Dodatku III. ovog Zakona i proizvoda od oksorazgradive plastike.“.

Članak 4.

Članak 185. mijenja se i glasi:

„Dodaci I., II. i III. tiskani su uz ovaj Zakon i njegov su sastavni dio.“.

Članak 5.

Iza dosadašnjeg dodatka II. dodaje se novi dodatak III. koji glasi:

„Dodatak III.

Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu obuhvaćeni člankom 42. stavkom 8. u vezi sa
zabranom stavljanja na tržište

1. Štapići za uši, osim ako su obuhvaćeni područjem primjene Direktive Vijeća 90/385/EEZ (1) ili Direktive Vijeća 93/42/EEZ (2);
2. Pribor za jelo (vilice, noževi, žlice, štapići za jelo);
3. Tanjuri;
4. Slamke, osim ako su obuhvaćene područjem primjene Direktive 90/385/EEZ ili Direktive 93/42/EEZ;

5. Štapići za miješanje napitaka;
6. Štapići namijenjeni pričvršćivanju na balone i njihovu pridržavanju, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i uporabe koji se ne dijele potrošačima, uključujući mehanizme takvih štapića;
7. Spremnici za hranu izrađeni od ekspaniranog polistirena, tj. posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane:
  - (a) koja je namijenjena neposrednoj konzumaciji na licu mjesta ili kasnije
  - (b) koja se obično konzumira iz posude
  - (c) koja je spremna za konzumaciju bez ikakve daljnje pripreme, primjerice pečenja, kuhanja ili zagrijavanja, uključujući spremnike za hranu koji se upotrebljavaju za brzu hranu ili druge obroke spremne za neposrednu konzumaciju, osim spremnika za napitke, tanjura te vrećica i omota koji sadržavaju hranu;
8. Spremnici za napitke izrađeni od ekspaniranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce;
9. Čaše za napitke izrađene od ekspaniranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce.“

Članak 6.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu za šest mjeseci od dana objave.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Ovom se odredbom ukazuje da se ovim Zakonom provodi usklađenje s Direktivom (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (SL L155, 12.6.2019.).

Uz članak 2. i 3.

Ovim se odredbama promiču kružni pristupu u kojima se prednost daje održivim i netoksičnim proizvodima koji se mogu ponovno upotrijebiti i sustavima za ponovnu uporabu nad proizvodima za jednokratnu uporabu, čime se prije svega želi smanjiti količina nastalog otpada. Takvo je sprečavanje nastanka otpada na vrhu hijerarhije otpada utvrđene u Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

Kako bi se dugotrajno smanjila upotreba laganih plastičnih vrećica za nošenje, države članice EU dužne su uvesti mjere koje će njihovu upotrebu uskladiti sa općim ciljevima politike gospodarenja otpadom EU i hijerarhijom gospodarenja otpadom a sve u skladu sa Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.) sa izmjenama kroz Direktivu 2018/851, SL L 150, 14.06.2018.

Iznimno od članka 18. Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu, SL L 365, 31.12.1994. Str 10, i njezine zadnje izmjene kroz Direktivu 2018/852, SL L 150, 14.6.2018., str. 141, države članice EU mogu uvesti tržišna ograničenja kao što je zabrana stavljanja na tržište ukoliko su ta ograničenja proporcionalna i nediskriminirajuća. Člankom 4. iste direktive dopušteno je državama članicama da provode i druge preventivne mjere kako bi se spriječio nastanak ambalažnog otpada i smanjio utjecaj ambalaže na okoliš.

RH je do sada primjenjivala gospodarske mjere kao što je obvezna naplata plastičnih vrećica, kao i povećana naknade za gospodarenje otpadom ambalažom, no to nije u dovoljnoj mjeri smanjilo upotrebu plastičnih vrećica te je nužno uvođenje dodatnih, efikasnijih mjera kako bi se ostvario cilj smanjenja nastanka te vrste otpada.

Iz tog razloga nužno je uvesti opću zabranu stavljanja u promet plastičnih vrećica uz minimalna, jasno definirana izuzeća koja se odnose na vrlo lagane plastične vrećice za nošenje koje su biorazgradive i proizvedene pretežno iz obnovljivih izvora (sirovina). Ova zabrana stupa na snagu 6 mjeseci od objave ovog Zakona.

Nadalje, a kako bi se prilikom prodaje svježe hrane (voće, povrće...) osigurala higijena i sigurnost hrane te kako bi se olakšala prodaja robe koja nije zapakirana, potrebno je od zabrane stavljanja na tržište izuzeti vrlo lagane plastične vrećice i to one koje su pogodne za kompostiranje i koje su izrađene pretežito, najmanje 50% iz obnovljivih izvora.

Izuzeće se odnosi i na plastične vrećice namijenjene za ponovnu uporabu, a koje ispunjavaju navedene kriterije. Vrećice proizvedene od drugih materijala (tekstil, koža...) nisu predmet zabrane. Pojam "ponovna uporaba" vrećice odnosi se na uporabu za istu svrhu

za koju su izvorno načinjene (vidi definiciju u članku 4. U Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, br. 94/13., 73/17. i 14/19.))

Za druge plastične proizvode za jednokratnu uporabu na raspolaganju su odgovarajuće i održivije te cjenovno pristupačne alternative. Kako bi se ograničio štetan utjecaj takvih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu na okoliš, ovim Zakonom zabranjuje se njihovo stavljanje na tržište. Time se promiče uporaba tih održivijih alternativa koje su na raspolaganju i primjena inovativnih rješenja u pogledu održivijih poslovnih modela, alternativa koje podrazumijevaju ponovnu uporabu te zamjena materijala.

Zabrana stavljanja na tržište obuhvaća i proizvode od oksorazgradive plastike jer se ta vrsta plastike ne razgrađuje biološki na odgovarajući način i time doprinosi onečišćenju okoliša mikroplastikom, ne može se kompostirati, negativno utječe na recikliranje konvencionalne plastike i ne donosi dokazivu korist za okoliš. Nadalje, s obzirom na visoku prisutnost ekspaniranog polistirenskog smeća u morskom okolišu i dostupnost alternativa, zabranjuje se stavljanje na tržište i spremnika za hranu i napitke te čaša za napitke za jednokratnu uporabu izrađene od ekspaniranog polistirena.

Time se potiče uporaba proizvoda koji su prikladni za višekratnu uporabu i koji su, nakon što postanu otpad, prikladni za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje.

Uz članak 4. i 5.

Ovim se odredbama uređuju dodaci Zakonu i utvrđuje popis plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu koje je zabranjeno stavljanje na tržište, sukladno odredbi članka 3. ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Definira se stupanje na snagu ovoga Zakona šest mjeseci od dana objave u „Narodnim novinama“ jer je potrebno osigurati razdoblje za prodaju vrećica i plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu koje su prethodno stavljene na tržište kako bi se osiguralo učinkovito postupanje s tim proizvodima.

POPIS ČLANAKA KOJI SU PREDMET IZMJENA

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.)
- Direktiva Komisije (EU) 2015/1127 od 10. srpnja 2015. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 184, 11. 7. 2015.)
- Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)
- Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.)
- Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.)
- Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047 18/02/2004.)
- Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.)
- Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.)
- Direktiva 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 102, 11. 4. 2006.).

(2) Ovim se Zakonom utvrđuje okvir za provedbu Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12. 7. 2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU) 2015/2002 od 10. studenoga 2015. o izmjeni priloga I.C i V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 294, 11. 11. 2015.).

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. »biološki razgradivi otpad« je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
2. »biootpad« je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

3. »biorazgradivi komunalni otpad« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
4. »centar za gospodarenje otpadom« je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
5. »djelatnost druge obrade otpada« je postupak pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja otpada;
6. »djelatnost uporabe otpada« uključuje postupke uporabe propisane Dodatkom II. ovoga Zakona;
7. »djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom« uključuje postupak posredovanja u gospodarenju otpadom koji obuhvaća poslove posredništva i organizacije sakupljanja, uporabe, zbrinjavanja i druge obrade otpada, posredovanja u prijenosu prava i obveza u vezi otpada, vođenja evidencija i očevidnika u vezi gospodarenja otpadom za potrebe drugih;
8. »djelatnost prijevoza otpada« je prijevoz otpada za vlastite potrebe ili za potrebe drugih na teritoriju Republike Hrvatske;
9. »djelatnost sakupljanja otpada« uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;
10. »djelatnost trgovanja otpadom« je kupovanje i prodavanje otpada sa ili bez preuzimanja otpada u posjed bez obzira na način prodaje;
11. »djelatnost zbrinjavanja otpada« uključuje postupke zbrinjavanja otpada propisane Dodatkom I. ovoga Zakona;
12. »gospodarenje otpadom« su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
13. »građevina za gospodarenje otpadom« je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;
14. »građevni otpad« je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;
15. »interventno sakupljanje otpada« je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na najmanju moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;
16. »inertni otpad« je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;
17. »krupni (glomazni) komunalni otpad« je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je napatkom iz članka 29. stavka 11. ovoga Zakona;
18. »komunalni otpad« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

19. »materijalna uporaba« je svaki postupak uporabe koji ne uključuje energetska uporaba i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo;
20. »metoda« je način izvođenja tehnološkog procesa na određenoj lokaciji određenom opremom, uređajem, vozilom i ljudstvom, uključujući upravljački nadzor izvođenja tehnološkog procesa;
21. »miješani komunalni otpad« je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
22. »mobilni uređaj za obradu otpada« je pokretna tehnička jedinica u kojoj se otpad obrađuje na mjestu nastanka ili na mjestu ugradnje u materijale postupcima obrade, osim postupaka R1, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D10, D11 i D12;
23. »morski otpad« je otpad u morskom okolišu i obalnom području u neposrednom kontaktu s morem koji nastaje ljudskim aktivnostima na kopnu ili moru, a nalazi se na površini mora, u vodenom stupcu, na morskom dnu ili je naplavljen;
24. »nasipavanje otpada« je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona;
25. »najbolje raspoložive tehnike« su najbolje raspoložive tehnike sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša;
26. »neopasni otpad« je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava iz Priloga Uredbe Komisije (EU) br. 1357/2014 od 18. prosinca 2014. o zamjeni Priloga III. Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu i stavljaju izvan snage određenih direktiva (SL L 365, 19. 12. 2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1357/2014) i Priloga Uredbe Vijeća (EU) 2017/997 od 8. lipnja 2017. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu opasnog svojstva HP 14 »ekotoksično« (SL L 150, 14. 6. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2017/997);
27. »neuskладeno odlagalište« je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. ovoga Zakona;
28. »notifikacijski postupak« je postupak prethodne pisane obavijesti i odobrenja u prekograničnom prometu otpada koji podliježe takvom postupku;
29. »obrada otpada« su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja;
30. »odlagalište otpada« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
  - odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
  - iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada
31. »odvojeno sakupljanje« je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

32. »opasni otpad« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014 i Priloga Uredbe (EU) br. 2017/997;

33. »oporaba otpada« je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. ovoga Zakona sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe;

34. »otpad« je svaka tvar ili predmet koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti;

35. »otpadna ulja« su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;

36. »ovlaštenik« je pravna ili fizička osoba – obrtnik kojem je prema ovom Zakonu dana suglasnost za sklapanje ugovora s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u vezi gospodarenja posebnom kategorijom otpada;

37. »ponovna uporaba« je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;

38. »posjednik otpada« je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;

39. »posrednik« je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja obavlja djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom, uključujući i posrednika koji ne preuzima otpad u neposredni posjed;

40. »postupci gospodarenja otpadom« su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

41. »potapanje otpada« je postupak zbrinjavanja otpada koji uključuje odlaganje otpada s plovnih objekata ili zrakoplova u more te odlaganje, skladištenje ili ukopavanje otpada s plovnih objekata ili zrakoplova na morsko dno ili u morsko podzemlje;

42. »prethodna suglasnost« je obavijest kojom nadležno tijelo države polazišta najavljuje prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku;

43. »pretovarna stanica« (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;

44. »priprema za ponovnu uporabu« su postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;

45. »problematični otpad« je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

46. »proizvodni otpad« je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

47. »proizvođač otpada« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

48. »proizvođač proizvoda« je pravna ili fizička osoba – obrtnik ili fizička osoba koja razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu;

49. »reciklažno dvorište« je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

50. »reciklažno dvorište za građevni otpad« je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada. Reciklažno dvorište za građevni otpad ne smatra se reciklažnim dvorištem iz točke 49. ovoga stavka;

51. »recikliranje« je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

52. »regeneracija otpadnih ulja« označava svaki postupak uporabe kojim se bazna ulja mogu proizvesti rafiniranjem otpadnih ulja, posebno uklanjanjem nečistoća, proizvoda oksidacije i aditiva sadržanih u takvim uljima;

53. »sakupljanje otpada« je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

54. »skladištenje otpada« je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

55. »spaljivanje otpada« je postupak uporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad sa ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

56. »sprječavanje nastanka otpada« su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,

b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili

c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

57. »stavljanje na tržište« je svaki postupak proizvođača proizvoda kojim određeni proizvod čini dostupan kupcu, neovisno o načinu prodaje na teritoriju Republike Hrvatske,

58. »suspaljivanje otpada« je postupak uporabe, odnosno zbrinjavanja otpada čija je prvenstvena svrha proizvodnja energije ili materijalnih produkata (proizvoda) i u kojem se otpad koristi kao redovno ili dopunsko gorivo ili u kojem se otpad termički obrađuje radi zbrinjavanja. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

59. »tehnološki procesi gospodarenja otpadom« (u daljnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvatanje, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju uporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama;

60. »termička obrada otpada« su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada;

61. »trgovac otpadom« je pravna ili fizička osoba koja u svoje ime i za svoj račun kupuje i prodaje otpad, uključujući trgovca otpadom koji ne preuzima otpad u neposredni posjed;

62. »vlasnik otpada« je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada;

63. »zbrinjavanje otpada« je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ovoga Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada;

64. »operater« znači svaka fizička ili pravna osoba odgovorna za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije koja je u smislu ovoga Zakona ovlaštenik istražnog prostora mineralne sirovine ili koncesionar za eksploataciju mineralne sirovine, uključujući privremeno skladištenje otpada iz rudarske industrije, tijekom razdoblja rada postrojenja i nakon njegova zatvaranja;

65. »otpad iz rudarske industrije« je otpad koji je nastao istraživanjem, otkopavanjem, pridobivanjem, oplemenjivanjem, obradom i skladištenjem mineralne sirovine;

66. »patološki otpad« su dijelovi ljudskog tijela, amputati, tkiva i organi odstranjeni tijekom kirurških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placente i fetusi te drugi anatomske otpad definiran od strane stručnog osoblja u zdravstvu kao patološki otpad, te koji zbog etičkih razloga zahtjeva posebne uvjete gospodarenja kad potječe iz humane medicine;

67. »postrojenje za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije« je svako područje namijenjeno akumulaciji ili pohrani otpada iz rudarske industrije u krutom ili tekućem stanju, u otopini ili suspenziji otopine, u sljedećim razdobljima:

a) bez vremenskog ograničenja za postrojenja za gospodarenje otpadom kategorije A i postrojenja za gospodarenje opasnim otpadom, koja su navedena u planu gospodarenja otpadom iz rudarske industrije,

b) dulje od šest mjeseci za postrojenja na kojima se zbrinjava neočekivano nastali opasni otpad,

c) dulje od jedne godine za postrojenja za zbrinjavanje neopasnog otpada i otpada koji nema svojstvo inertnog otpada,

d) dulje od tri godine za postrojenja za zbrinjavanje tla koje nije onečišćeno, neopasnog otpada nastalog istraživanjem, otpada nastalog vađenjem, obradom ili skladištenjem treseta i inertnog otpada.

U postrojenja za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije uključene su akumulacije, otpadna jalovišta, brane i sve građevine koje služe zadržavanju, spremanju ili osiguravanju stabilnosti postrojenja; međutim, nisu uključeni rudarskim radovima otkopani prostori u koje se otpad vraća nakon otkopavanja i pridobivanja mineralnih resursa, radi njihova saniranja ili u svrhu građenja.

(2) Izrazi koji se u ovom Zakonu koriste za osobe, uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 42.

(1) Proizvođač proizvoda dužan je planirati razvoj, proizvodnju i oglašavanje proizvoda i ambalaže za proizvode na način da se proizvodnja unapređuje primjenom čistih tehnologija, te na način koji omogućuje učinkovitu uporabu materijala i energije, potiče ponovnu uporabu i reciklažu proizvoda (ako je to po svojstvu proizvoda moguće) uz najprimjereniji postupak

oporabe i/ili zbrinjavanja proizvoda kojem je istekao rok, odnosno vijek trajanja, kako bi se nepovoljni utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

(2) Proizvođač proizvoda dužan je koristiti sirovine i materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju uporabu energije, materijala i učinke na okoliš, te smanjuju nastajanje otpada prilikom proizvodnje i naknadnog korištenja proizvoda.

(3) Proizvođač proizvoda dužan je u najvećoj mogućoj mjeri uvoditi i koristiti povratnu ambalažu koja smanjuje opterećenja okoliša otpadom u odnosu na ambalažu za jednokratnu uporabu.

(4) Proizvođač proizvoda dužan je izbjegavati uporabu materijala, tvari i/ili predmeta koji sadrže opasne tvari u količinama i/ili koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na zdravlje ljudi i/ili na okoliš u procesu proizvodnje i uporabe proizvoda kao i za vrijeme gospodarenja otpadom koji nastaje od tog proizvoda. Uvjete i ograničenja prilikom korištenja određenih tvari u pojedinim vrstama proizvoda i ambalaži propisuje ministar pravilnikom.

(5) Zabranjeno je stavljanje na tržište proizvoda i ambalaže koja sadrži materijale i opasne tvari u količinama i/ili koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na zdravlje ljudi ili okoliš.

(6) Proizvođač proizvoda dužan je označavanjem obavještavati potrošača o bitnim svojstvima proizvoda i ambalaže glede opasnih i onečišćujućih tvari koje oni sadrže, te o načinu gospodarenja s proizvodom i ambalažom kada postanu otpad na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

(7) Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje posebna kategorija otpada, dužan je sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, kupcu i/ili korisniku proizvoda osigurati:

1. mogućnost povrata uporabljenog proizvoda i/ili ambalaže,
2. mogućnost zaprimanja otpada nastalog od te vrste proizvoda,
3. informaciju u kojoj je mjeri proizvod moguće ponovo koristiti i reciklirati.

(8) Proizvođač proizvoda dužan je:

1. osigurati i snositi troškove dokazivanja da proizvod i ambalaža udovoljavaju propisanim uvjetima,
2. upisati se u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada najkasnije osam dana prije početka stavljanja na tržište proizvoda za kojeg je ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona propisana obveza ispunjavanja cilja iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona,
3. dostavljati u Registar gospodarenja posebnim kategorijama informacije o količini proizvoda stavljenog na tržište, dokaze o ispunjavanja propisanih uvjeta kojima proizvod mora udovoljavati i ostale informacije o proizvodu sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada,
4. sudjelovati u sustavu gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, a sukladno pravilniku iz članka 43. stavka 5. ovoga Zakona,
5. na ambalažu proizvoda, odnosno u prateću dokumentaciju uz proizvod staviti uputu kojom se potrošač obavještava o utjecaju proizvoda i ambalaže na okoliš te upućuje na način postupanja s proizvodom i ambalažom nakon uporabe sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

(9) Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje posebna kategorija otpada dužan je ispunjavati obveze razmjerno količini proizvoda kojeg je stavio na tržište u skladu sa člankom 64. ovoga Zakona.

(10) Proizvođač koji prodaje proizvod od kojeg nastaje posebna kategorija otpada dužan je osigurati mogućnost preuzimanja tog otpada na lokaciji na kojoj prodaje taj proizvod bez troškova po kupca sukladno pravilniku kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada iz članka 53. stavka 3. ovoga Zakona. U slučaju kataloške prodaje, prodaje putem Interneta i drugog sličnog načina prodaje, proizvođač proizvoda je obvezan na svojim mrežnim stranicama obavijestiti kupca o lokaciji na kojoj je osigurao mogućnost preuzimanja otpada koji nastaje od tih proizvoda na području jedinice lokalne samouprave u kojoj kupac prebiva bez troškova po kupca.

(11) Obveze proizvođača proizvoda propisane ovim člankom nastaju u trenutku stavljanja proizvoda na tržište i primjenjuju se neovisno o drugim propisanim obvezama i nadležnostima iz gospodarenja otpadom, postojećim posebnostima tokova otpada te posebnim propisima o proizvodima.